

[Ingvard Dahl.]

tidligere af rigsdagen nedsatte udvalg har arbejdet for at få gennemført. Min opfattelse af ministerens aktion på dette område er, at den ikke har bidraget til at gøre de forhandlinger, der nu foregår i det udvalg, der er nedsat af boligministeriet, lettere.

Den højtærede minister har dernæst ved en udtalelse prøvet at slå boligselskaberne og de private grundejere sammen til en helhed eller til en ensartethed, men glemmer i den forbindelse, at lejen i de sociale selskaber er under kontrol såvel af stat som af kommune; lejen kan altså ikke fastsættes efter selskabets forgodtbefindende, men fastsættes i samråd med statens og kommunens repræsentanter. Men for Socialt Boligbyggeris vedkommende ligger det yderligere sådan, at de to ejendomme, der er kommet i vanskeligheder, er opført i 1940, altså på et tidspunkt, da det var en fælles bestræbelse for os alle at holde priserne i ave, og da hverken stat eller kommune fandt det påkrævet, at de sociale selskaber oparbejdede nogen egentlig boligreserve. Dette tidspunkt har Socialt Boligbyggeri rettet sig efter, endog i en sådan udstrækning, at foreningen har undladt at gennemføre en 5 pct.s lejeforhøjelse, i hvert fald for den ene af disse ejendommers vedkommende, på det tidspunkt, da det var muligt. Selskabet har altså handlet efter den opfattelse, der dengang var hele det danske folks opfattelse af vor økonomiske linie.

Det er en meget mærkelig fremgangsmåde, ministeren har anvendt i denne sag. Ministeren udtalte i går her i tinget, at han var indforstået med, at den normale fremgangsmåde måtte være den, at der blev forhandlet, før der skete henvendelse til offentligheden, og ministeren indrømmede ligeledes, at den fremgangsmåde, han havde anvendt, var usædvanlig. „Usædvanlig“ forekommer mig at være et altfor mildt udtryk i denne forbindelse; jeg synes, betegnelsen „helt urimelig“ snarere dækker den fremgangsmåde, den højtærede indenrigs- og boligminister har anvendt.

Som motivering for det, der er sket i denne sag, henviste ministeren til, at den tilsynsførendes indberetning var af en sådan karakter, at han ikke havde fundet det forsvarligt at vente længere. Jeg kan være enig med ministeren i, at en ekstraordinær handling kunne være påkrævet, såfremt det var ministerens opfattelse, at der af Socialt Boligbyggeri var foretaget kriminelle eller uforsvarlige transaktioner. Offentligheden har da heller ikke kunnet forstå ministerens meddelelse på anden måde end, at det

drejede sig om en byggeskandale, som nærmest kunne sammenlignes med, hvad der skete, da Grundejerbanken og Detailhandlerbanken krakkede. Jeg kan i denne forbindelse henvise til den ledende artikel i „Berlingske Tidende“ for 9. december, betitlet „Byggeriets Svikmølle“, der indeholder udtalelser som:

„.... er det ikke ord til andet den samme kritik som den, der så ofte er blevet rettet mod såkaldt spekulationsbyggeri, iværksat af bygherrer uden nævneværdig egenkapital. De holder den gående, så længe det er muligt at starte nye foretagender, ved hjælp af hvilke ældre forpligtelser dækkes“.

Det er nøjagtig den samme betegnelse, som man i sin tid anvendte overfor spekulationsbyggeriet i 1908.

Lederen i bladet „Licitationen“ for 8. december indeholder udtryk som:

„Boligselskab afsløret som ren vekselsforretning“

samt udtalelsen

„Boligselskaberne bruger de indkomne penge fra byggelån og prioritering til at stikke i andre huller i stedet for at betale håndværkere, leverandører og arkitekter“.

At disse udtalelser har været til stor skade for foreningens anseelse og eventuelle kreditmuligheder, er udenfor enhver tvivl, og det værste er, at de faktisk gør forsøg på at stille ledelsen indenfor Socialt Boligbyggeri på linie med almindelige svindlere.

Foreningens ledelse var straks klar over den meget uheldige form, som ministerens udtalelse havde fået, men det var ikke muligt at få et dementi af denne misforståelse fra ministerens side. Der blev holdt lange og bevægede møder mellem foreningens bestyrelse og ministeriets tilsynsførende, til hvilke også kommunens tilsynsførende var tilkaldt. Man påviste fra alle sider, at ordvalget i ministerens erklæring var et sådant, at den af udenforstående ikke kunne opfattes på anden måde end den nævnte. Da det imidlertid var umuligt at opnå en berigtigelse fra ministeren, foranledigede foreningens bestyrelse, at foreningens statsautoriserede revisor, som har været dens revisor gennem mange år, fremsendte en erklæring til offentligheden, hvoraf det klart fremgik, at byggelån og midler ved prioritering af nye ejendomme var blevet anvendt efter deres bestemmelse. Så omsider kom ministeriets tilsynsførende med det forlangte dementi, og i går befandt ministeren sig på, skal vi sige et hastigt tilbagetog fra sin erklæring, idet han her i tinget udtalte følgende:

„De forhandlinger, som jeg efter hen-